

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

**DIALOGEJA
TASA-ARVOSTA**

KOULUTUS, OSAAMINEN JA HYVINVOINTI.

TILASTOJA VARSINAIS-SUOMESTA

SISÄLLYSLUETTELO

LUKIJALLE	3
OPPIMISEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ VARSINAIS-SUOMESSA	3
OPETTAJAT VARSINAIS-SUOMESSA	5
Opettajien kelpoisuus, ikä- ja sukupuolirakenne	5
Osallistuminen täydennyskoulutukseen kasvussa	6
ERITYISEEN TUKEEN PANOSTETTU VARSINAIS-SUOMESSA	7
VARSINAIS-SUOMESSA KOULUTETAAN	
KUSTANNUSTEHOKKAASTI	8
Kustannukset koulutusasteittain ja per oppilas/opiskelija	8
LYHYEN AIKAVÄLIN OSAAMISTARPEET VARSINAIS-SUOMESSA	10
VARSINAISSUOMALAISTEN OPPIMISTULOKSET HYVIÄ	11
Lounais-Suomen 9. luokkalaiset olivat jonkin verran parempia matematiikassa	11
Tekstien tulkinta ja tuottaminen ovat kielellisen osaamisen keskiössä	13
Lounaissuomalaiset suomi toisena kielenä -oppijat maan taidokkaimpia kielellisesti	14
Etelä-Suomessa ero tyttöjen ja poikien välillä PISA-tutkimuksissa kasvanut	16
Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden oppimistulokset PISA 2012	17
VARSINAISSUOMALAISET OPPIJAT TYYTYVÄISIÄ ELÄMÄÄNSÄ	18
Oppijoiden hyvinvointi: Varsinais-Suomi	18
Oppilashuoltopalveluiden saatavuus Lounais-Suomessa	19
KANSAINVÄLINEN LIIKKUVUUS JA YHTEISTYÖ	
AKTIIVISTA VARSINAIS-SUOMESSA	21
Liikkuvuuden ja yhteistyön tilastoja	21
Rahoituksen jakautuminen EU:n Erasmus+-ohjelmassa	22
HYVIÄ KÄYTÄNTÖJÄ MAAILMALTA OPPIMISTULOSTEN EROJEN KAVENTAMISEKSI	25

LUKIJALLE

Opetushallitus ja aluetoimijat järjestävät syystalvella 2018-2019 Dialogeja tasa-arvosta -tapahtumakokonaisuuden kuudella paikkakunnalla ympäri Suomen. Tavoitteena on rakentaa yhteistä ymmärrystä sekä tiivistää yhteistyötä ja vuorovaikutusta. Haluamme myös tuoda tietopohjamme alueiden osaamisen ja kansainvälistymisen tueksi. Tähän koosteeseen on kerätty tilastoja ja tietoa, jotka valottavat tapaamisten teemaa, yhdenvertaisuutta.

Tähän katsaukseen on koottu lyhyesti keskeistä tilasto- ja hyvinvointitietoa Varsinais-Suomen alueelta. Tavoitteena on kuvata alueen nykytilaa, vahvuuksia ja kehittymisen mahdollisuuksia. Tietoa on kerätty monipuolisesti eri lähteistä alueen toimijoen toiveita kunnioittaen. Lisäksi mukaan on alueen toimijoiden toiveiden mukaisesti liitetty tietoa hyvistä käytännöistä tyttöjen ja poikien sekä maahanmuuttajataustaisten ja valtaväestön oppilaiden välisten oppimistulosten erojen kaventamiseksi.

Katsaus tarkastelee lähinnä perus- ja toisen asteen tietoja. Kansainvälisen liikkuvuuden tilastot kattavat myös korkeakoulutuksen. Aluerajaukset vaihtelevat tietolähteiden mukaan.

OPPIMISEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ VARSINAIS-SUOMESSA

Oppimisen toimintaympäristöä kuvaavat kouluverkostoa ja ryhmäkokoja esittelevät tilastot. Tieto ryhmien koosta kerätään erillisellä tiedonkeruulla joka kolmas vuosi.

Kouluverkosto

Vuodesta 2010 vuoteen 2016 koko Suomen oppilaitosten määrä väheni perusasteella 15 prosenttiyksikköä, lukiossa 11 prosenttiyksikköä ja ammatillisessa koulutuksessa 8 prosenttiyksikköä.

Varsinais-Suomen alueella perusasteen oppilaitosten määrä väheni suhteellisesti kolmanneksi vähiten ja lukiokoulutuksen viidenneksi vähiten verrattuna kaikkiin Suomen maakuntiin. Ammatillisessa koulutuksessa noin puolessa maakunnista oppilaitosten määrä on jopa kasvanut, mutta Varsinais-Suomessa niiden määrä on hieman vähentynyt.

PERUS- JA TOISEN ASTEEN OPPILAITOSTEN MÄÄRIEN MUUTOKSET 2010–2016

Oppilaitostyyppi	2010	2012	2014	2016	Muutos 2010-2016 (oppilaitosta)	Muutos 2010-2016 (%)
Perusopetusta tarjoavat oppilaitokset						
Koko Suomi	2 938	2 828	2 679	2495	-443	-15
Varsinais-Suomi	242	237	227	215	-27	-11
Lukiokoulutusta tarjoavat oppilaitokset						-11
Koko Suomi	438	427	413	388	-50	
Varsinais-Suomi	34	33	31	31	-3	-9
Ammatillista koulutusta tarjoavat oppilaitokset	240	237	227	220	-20	-8
Varsinais-Suomi	19	21	22	17	-2	-10

Lähde: Tilastokeskus - Vipunen - opetushallinnon tilastopalvelu

Ryhmäkoko

Opetusryhmien koot ovat pienentyneet koko maassa luokilla 3.-9. vuodesta 2008 vuoteen 2016, mutta luokilla 1.-2. keskimääräinen luokkakoko on aavistuksen kasvanut samalla aikavälillä. Varsinais-Suomessa ryhmäkoot ovat pienentyneet kaikilla luokilla.

LUOKAT 1-2:

Koko maassa opetusryhmien koko pienentyi vuodesta 2008 vuoteen 2016 keskimäärin 0,03 oppilasta. Varsinais-Suomessa keskiarvo oli 0,5 oppilasta vähemmän vuonna 2016 kuin vuonna 2008

LUOKAT 3-6:

Koko maassa opetusryhmien koko pienentyi vuodesta 2008 vuoteen 2016 keskimäärin 0,8 oppilasta. Varsinais-Suomessa keskiarvo oli 1,4 oppilasta vähemmän vuonna 2016 kuin vuonna 2008

LUOKAT 7-9:

Koko maassa opetusryhmien koko pienentyi vuodesta 2008 vuoteen 2016 keskimäärin 1,48 oppilasta. Varsinais-Suomessa keskiarvo oli 1 oppilas vähemmän vuonna 2016 kuin vuonna 2008.

KESKIMÄÄRÄINEN OPETUSRYHMÄKOKO 2008, 2010, 2013 JA 2016 (OPPILASTA)

Luokka	Alue	Keskiarvo 2008	Keskiarvo 2010	Keskiarvo 2013	Keskiarvo 2016	Muutos 2008-2016
Luokat 1.-2.	Varsinais-Suomi	19,5	18,5	19	19	-0,5
	Kaikki maakunnat	19,1	18,8	18,7	19,2	0,1
Luokat 3.-6.	Varsinais-Suomi	21,2	21	19,8	20,1	-1,1
	Kaikki maakunnat	21,6	21,1	20,2	20,6	-1
Luokat 7.-9.	Varsinais-Suomi	17,5	17,4	16,5	15,9	-1,6
	Kaikki maakunnat	17,3	17,1	16,5	15,9	-1,4

Lähde: Tilastokeskus. Opettajakyselyt keväällä 2008, 2010, 2013 ja 2016.

OPETTAJAT VARSINAIS-SUOMESSA

Opettajakuntaa kuvaavat tilastot opettajien kelpoisuudesta sekä ikä- ja sukupuolirakenteesta. Lisäksi kuvataan osallistumista täydennyskoulutukseen niin kotimassa kuin kansainvälisesti. Tiedot perustuvat joka kolmas vuosi kouluilta kerättävään tietoon.

Opettajien kelpoisuus, ikä- ja sukupuolirakenne

Opettajien kelpoisuudet poikkeavat Varsinais-Suomessa maan keskiarvosta vain perusopetuksen ruotsinkielisten koulujen opettajien sekä suomenkielisten koulujen erityisluokan ja erityisopettajien osalta. Ensimmäisen osalta kelpoisuusaste on noin yhdeksän prosenttiyksikköä maan keskiarvon alla. Jälkimmäisessä kelpoisuusaste on maan keskiarvoa noin kahdeksan prosenttiyksikköä korkeampi.

Varsinais-Suomessa ruotsinkielisten koulujen luokanopettajat ovat nuorempia kuin suomenkielisissä kouluissa; neljännes kaikista opettajista on täyttänyt 50 vuotta. Lukiokoulutuksessa rehtoreiden ja päätoimisten tuntiopettajien kohdalla on päinvastainen tilanne: ruotsinkielisten koulujen lehtorit ovat koko maan keskiarvoa iäkkäämpiä.

Naisten osuus opettajista on kaikilla koulutusasteilla lähellä maan keskiarvoa ja kaikilla asteilla naisopettajia on enemmän kuin miesopettajia.

MUODOLLISESTI KELPOINEN ANTAMAAN OPETUSTA HOITAMASSAAN TEHTÄVÄSSÄ (%)

	Perusopetus			Erityisluokanopettajat ja erityisopettajat			Lukiokoulutus	Ammatillinen koulutus
	Suomenkieliset koulut	Ruotsinkieliset koulut	Yhteensä	Suomenkieliset koulut	Ruotsinkieliset koulut	Yhteensä	Yhteensä	Yhteensä
Varsinais-Suomi	99,9	80	98,6	94,5	83,3	94	98,7	89,8
Koko maa	96,7	89,2	96,3	86,7	84,2	86,6	98,8	89,9

VÄHINTÄÄN VIISIKYMMENTÄ VUOTTA TÄYTTÄNEIDEN OPETTAJIEN OSUUS KAIKISTA OPETTAJISTA (%)

	Perusopetus (luokanopettajat)			Lukiokoulutus			Ammatillinen koulutus
	Suomenkieliset koulut	Ruotsinkieliset koulut	Yhteensä	Suomenkieliset koulut	Ruotsinkieliset koulut	Yhteensä	Yhteensä
Varsinais-Suomi	37,3	25	36,6	42,7	45,2	42,9	55,1
Koko maa	36,7	30,2	36,4	43,1	38,6	42,8	56,1

NAISTEN OSUUS KYSELYYN OSALLISTUNEISTA OPETTAJISTA

	Perusopetus	Lukiokoulutus			Ammatillinen koulutus
	Yhteensä	Suomenkieliset koulut	Ruotsinkieliset koulut	Yhteensä	Yhteensä
Varsinais-Suomi	74,6	72,6	66,7	72	56,3
Koko maa	76,9	69,5	67,9	69,4	56,3

Lähde: Tilastokeskus - Vipunen - opetushallinnon tilastopalvelu.

Osallistuminen täydennyskoulutukseen kasvussa

Täydennyskoulutukseen tai asiantuntijavaihtoon osallistumisessa on merkittäviä alueellisia eroja. Varsinais-Suomen tilanne on perusasteen osalta koko maan keskiarvon tuntumassa ja toisella asteella maan keskiarvon yläpuolella. Kaiken kaikkiaan lukiokoulutuksessa osallistutaan ahkerimmin täydennyskoulutukseen tai asiantuntijavaihtoon. Ammatillisessa koulutuksessa osallistuminen on vähäisempää kuin perusasteella tai lukiossa.

AKTIIVISUUS OSALLISTUA TÄYDENNYSKOULUTUKSEEN TAI ASIAANTUNTIJAVAIHTOON (%) ALUEITTAIN TARKASTELTUNA (ALUEHALLINTOVIRASTON TOIMINTA-ALUE)

	Perusopetus 2012	Perusopetus 2015	Lukiokoulutus 2012	Lukiokoulutus 2015	Ammatillinen toisen asteen koulutus 2012	Ammatillinen toisen asteen koulutus 2015
Lounais-Suomen AVI	74,8	79,3	79,5	88,7	85	67,6
Koko maa	78,6	80,3	82,9	87,5	83,1	64,9

Lähde: Tilastokeskus. Opettajakyselyt keväällä 2013 ja 2016.

Varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa työskentelevät opettajat osallistuvat myös kansainväliseen täydennyskoulutukseen. Vuonna 2017 osallistujia oli koko maassa 763 henkilöä ja Varsinais-Suomessa 62 henkilöä eli 8 prosenttia kaikista osallistujista.

ERITYISEEN TUKEEN PANOSTETTU VARSINAIS-SUOMESSA

Koko maassa erityisen tuen oppilaiden osuus kaikista oppilaista on aavistuksen laskenut vuodesta 2012 vuoteen 2016. Samalla aikavälillä tehostetun tuen oppilaiden osuus on kasvanut lähes neljä prosenttiyksikköä ja vieraskielisten erityisen tuen oppilaiden osuus kaikista vieraskielisistä oppilaista on noussut noin prosenttiyksiköllä.

Varsinais-Suomessa erityistä tai tehostettua tukea saavien oppilaiden osuudet ovat kasvaneet vuodesta 2012 vuoteen 2016. Erityisen tuen oppilaiden osuus oli vuonna 2016 Varsinais-Suomessa kaksi prosenttiyksikköä koko maan keskiarvoa korkeampi. Samana vuonna tehostetun tuen oppilaiden osuus oli noin prosenttiyksikön koko maan keskiarvoa suurempi ja vieraskielisten erityisen tuen piirissä olevien oppilaiden osuus oli yli kaksi prosenttiyksikköä maan keskiarvon yläpuolella.

ERITYISEN JA TEHOSTETUN TUEN OPPILAIDEN OSUUS KAIKISTA OPPILAISTA SEKÄ VIERASKIELISET ERITYISTÄ TUKEA SAAVIEN OSUUDET KAIKISTA VIERASKIELISISTÄ OPPILAISTA VUOSINA 2012, 2014 JA 2016

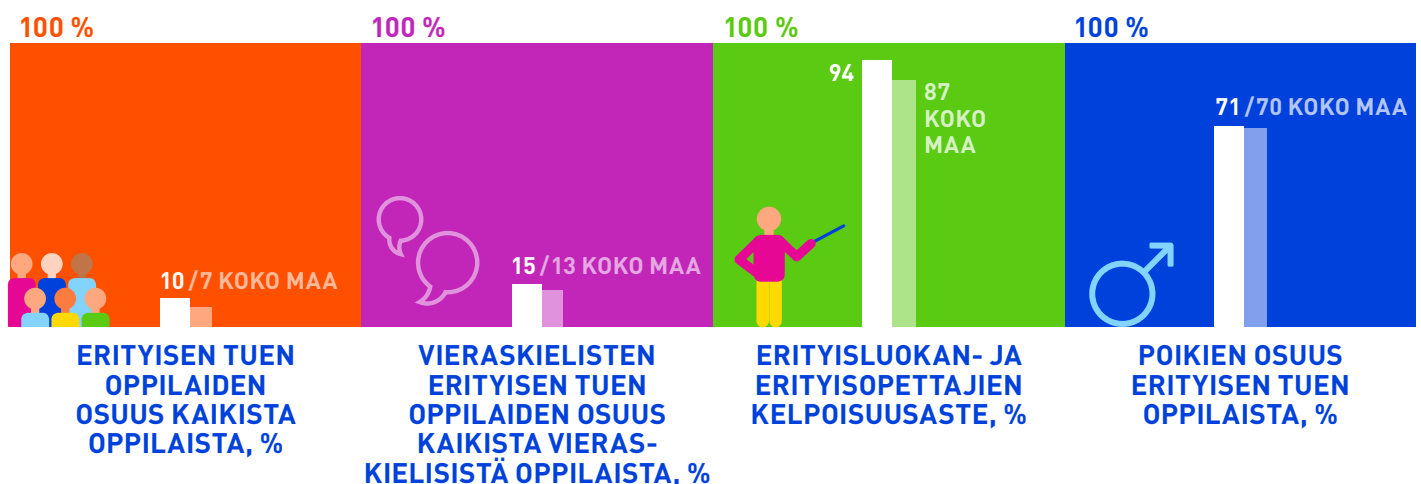
	2012			2014			2016		
	Erityisen tuen oppilaiden osuus kaikista	Tehostetun tuen oppilaiden osuus kaikista	Vieraskielisten erityisen tuen oppilaiden osuus kaikista vieraskielisistä	Erityisen tuen oppilaiden osuus kaikista	Tehostetun tuen oppilaiden osuus kaikista	Vieraskielisten erityisen tuen oppilaiden osuus kaikista vieraskielisistä	Erityisen tuen oppilaiden osuus kaikista	Tehostetun tuen oppilaiden osuus kaikista	Vieraskielisten erityisen tuen oppilaiden osuus kaikista vieraskielisistä
Varsinais-Suomi	8,6	5,5	12,4	9,0	8,1	13,5	9,5	9,8	15,1
Koko maa	7,6	5,1	11,8	7,2	7,4	11,9	7,4	8,9	12,9

Varsinais-Suomessa poikien osuus erityistä tukea saavista on hieman maan keskiarvoa korkeampi.

POIKIEN OSUUS ERITYISEN TUEN OPPILAISTA VUOSINA 2012, 2014 JA 2016

	2012		2014		2016	
	Erityisen tuen piirissä poikia	Erityisen tuen piirissä poikia	Erityisen tuen piirissä poikia	Erityisen tuen piirissä poikia	Erityisen tuen piirissä poikia	Erityisen tuen piirissä poikia
Varsinais-Suomi	71,7	70,9	71,3	71,3	71,3	71,3
Koko maa	69,4	69,4	69,4	69,4	69,4	69,4

Lähde: Tilastokeskus - Vipunen - opetushallinnon tilastopalvelu 2016.

VARSINAIS-SUOMESSA KOULUTETAAN KUSTANNUSTEHOKKAASTI

Koulutuksen kustannukset esitetään koulutusmuodoittain. Kustannukset ovat Varsinais-Suomessa koko maan keskiarvokustannusten alapuolella.

Kustannukset koulutusasteittain ja per oppilas/opiskelija

Varsinais-Suomessa perusopetuksen keskimääräiset oppilaskohtaiset kustannukset ovat lähellä koko maan keskiarvokustannusta eikä kuluissa ole suurta hajontaa erilaisten kuntien välillä.

KUNNAN PERUSOPETUKSEN KÄYTTÖKUSTANNUKSET KUNTARYHMÄN MUKAAN MAAKUNNITTAIN (EUROA/OPPILAS)

	Kaupunkimaiset kunnat	Taajaan asutut kunnat	Maaseutumaiset kunnat	Keskiarvo	Alin arvo	Ylin arvo
Varsinais-Suomi	8 259	8 948	9 610	8 657	6 808	14 615
Koko maan keskiarvo	8 768	8 948	1 0118	8 994	6 369	25 422

Käyttökustannukset sisältävät laskennallisen oppilastyypeittäin muiden menojen suhteessa jaetun arvonlisäveron.

Varsinais-Suomessa lukiokoulutuksen oppilaskohtaiset kulut jäävät koko maan keskiarvokustannusten alle muun muassa edullisempien hallinto- ja kiinteistöjen ylläpitokustannuksien vuoksi.

LUKIOKOULUTUKSEN KÄYTTÖKUSTANNUKSET MAAKUNNITTAIN (EUROA/OPISKELIJA) 2016

	Opiskelijamäärä	Opetus	Majoitus	Ruokailu	Muu opisk-huolto	Sis. Hallinto	Kiint. Ylläpito	Keskiarvo (ilman pieniä hankkeita)	Muutos% ed. vuod.
Varsinais-Suomi	8 336	4 844	24	516	14	544	1 278	7 221	-1
Koko maa / koko maan keskiarvo	101 397	4 998	9	417	12	644	1 523	7 604	-1

Ammatillisen koulutuksen kustannukset vaihtelevat huomattavasti koulutusalan mukaan. Suurimmat opiskelijakohtaiset kustannukset ovat luonnonvara- ja ympäristöalalla. Tämän alan koulutuksessa tarvitaan erityisiä tiloja, koneita ja laitteita, jotka nostavat kustannuksia. Edullisimmillaan kustannukset ovat yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon alalla, joissa koulutus on enimmäkseen perinteistä luokkamuoitoista, eikä näillä aloilla ole erityisiä tila- ja laitekustannuksia.

Varsinais-Suomessa oppilaskohtaiset ammatillisen koulutuksen keskimääräiset kustannukset ovat koko maan keskiarvokustannusta alempia. Erityisesti luonnonvara- ja ympäristöala on kustannustehokkaampi koko maan verrokkilukua katsottaessa.

AMMATILLISEN PERUSKOULUTUKSEN KÄYTTÖKUSTANNUKSET MAAKUNNITTAIN JA KOULUTUSALOITTAIN (€/OPISKELIJA)

	Varsinais-Suomi	Koko maan keskiarvo
Humanistinen ja kasvatusala	9 288	9 339
Kulttuuriala	11 068	11 599
Yhteiskuntatieteet, liiketalouden ja hallinnon alat	6 783	7 760
Luonnontieteiden ala	7 428	8 444
Tekniikan ja liikenteen ala	11 135	11 110
Luonnonvara- ja ympäristöala	11 212	14 352
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	7 797	8 712
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	9 082	10 862
Valmistavat ja valmentavat koulutukset	8 658	15 948
Kaikki alat yhteensä	9 445	10 446

LYHYEN AIKAVÄLIN OSAAMISTARPEET VARSINAIS-SUOMESSA

POIMINTOJA VARSINAIS-SUOMEN LYHYEN AIKAVÄLIN OSAAMISTARPEISTA:

- Alueella tunnistettuja keskeisimpiä kasvualoja ovat rakennusteollisuus ja kiinteistöhuolto, kone- ja metalliteollisuus (ml. meriteollisuus), ICT-yms. digitaaliset palvelut sekä liikenne- ja logistiikka-ala.
- Kasvualoilla yleisiä osaamisen ja koulutuksen haasteita ovat mm. osaavan työvoiman saatavuus (korostuu tuotannossa, työnjohdossa ja suunnittelussa) ja digitalisaatio-osaaminen.
- Edellä mainittujen lisäksi rakennus- ja kiinteistöklusterissa suurimmiksi osaamisen ja koulutuksen haasteiksi tunnistetaan mm. erityiset osaamistarpeet kiristyvien energiamääräysten johdosta talotekniikan alalla sekä kierrätys- ja uusiomateriaalien käyttämisessä, laadun nostamisen vaikutukset dokumentointiin sekä älytalot ja niihin liittyvä teknologia.
- Kuljetusalalla tunnistetaan lisäksi lähes krooninen pula Lounais-Suomessa tavaraliikenteen, erityisesti yhdistelmäajoneuvojen kuljettajista. Tarvetta on täydennyskoulutukseen, moniammatillisuuteen ja maahanmuuttajien kouluttamiseen.
- Muina huomioina ilmenee matkailualan AMK-tasoisien koulutuksen vähäisyys. Matkailun kasvu kiinnittää osaajat opiskelijapaikkakunnalleen.

Lähde: Lyhyen aikavälin osaamistarpeiden kehitysnäkymiä [Opetushallitus, Dynamo-projekti, 2017]

VARSINAISUOMALAISTEN OPPIMISTULOKSET HYVIÄ

Oppimistulosten arvioinnit antavat kuvan varsinaissuomalaisten oppilaiden ja opiskelijoiden osaamisesta. Koosteeseen on poimittu niin matemaattisen kuin kielellisen taidon oppimistulosten arviointeja, mutta myös sukupuolten välistä vertailua sekä maahanmuuttajataustaisten oppilaiden oppimistuloksia.

Lounais-Suomen 9. luokkalaiset olivat jonkin verran parempia matematiikassa

Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) vuonna 2015 tekemän matematiikan oppimistulosten arvioinnin mukaan koko maassa oppilaat ratkaisivat keskimäärin 43 prosenttia arviointitehtävistä.

VÄHINTÄÄN 70 % RATKAISUOSUUS

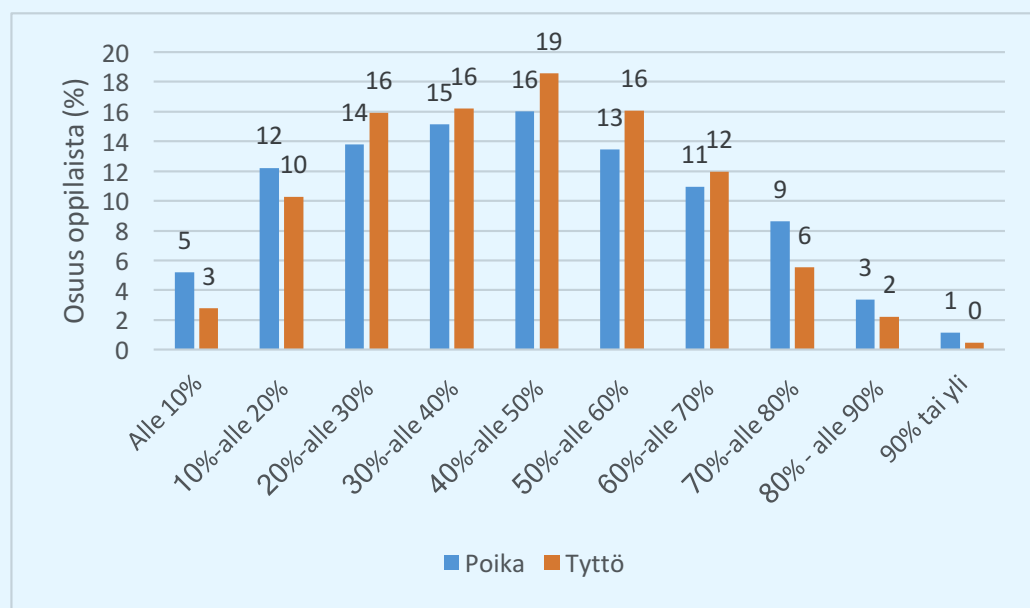
ALLE 20 % RATKAISUOSUUS

Keskimäärin tytöt ja pojat ratkaisivat matematiikan tehtäviä yhtä hyvin. Poikien osuus on kuitenkin suurempi ääripäissä eli niiden joukossa, jotka ratkaisevat yli 70 prosenttia tehtävistä sekä niissä, jotka saavat ratkaistua alle 20 prosenttia tehtävistä.

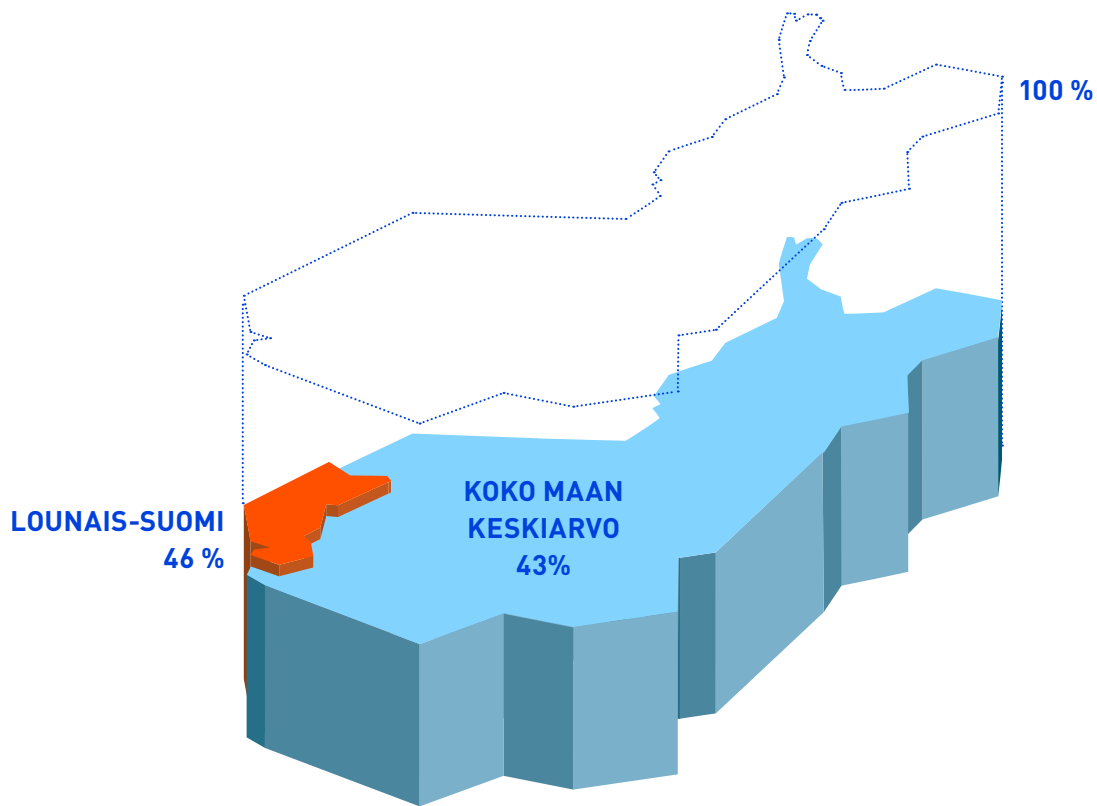
Osaamisen taso on pysynyt samana, kun tuloksia verrataan edelliseen vastaavaan arviointitietoon lukuvuodelta 2011–2012.

SUKUPOULITTAINEN MATEMATIIKAN TEHTÄVIEN RATKAISUOSUUKSIEN JAKAUMA KOKO MAASSA

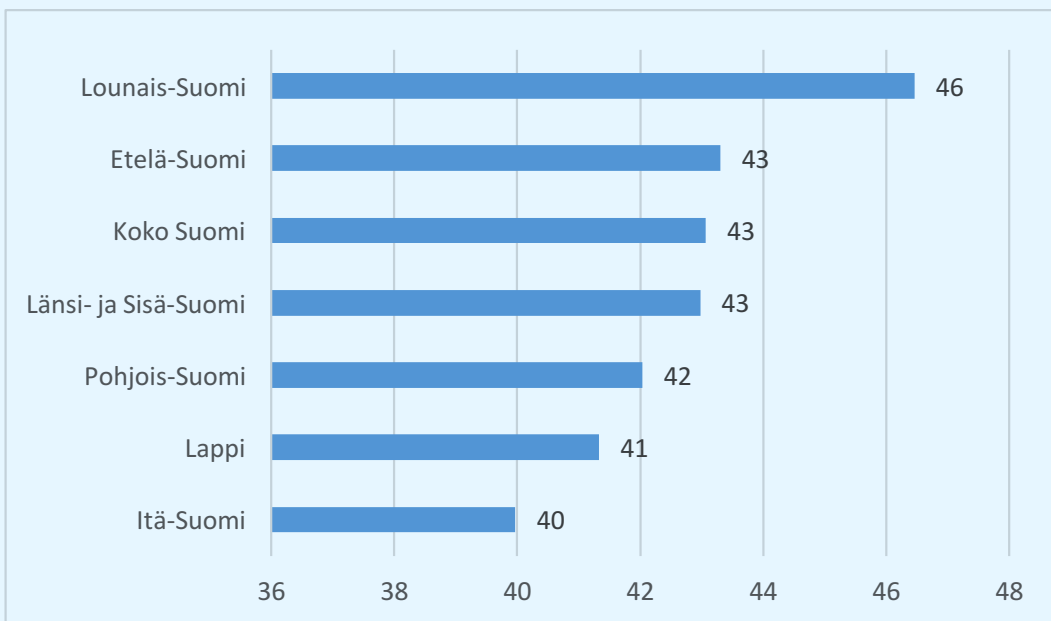

Lähde: Perusopetuksen matematiikan oppimistulosten arviointi 9. vuosiluokalla 2015, Kansallinen koulutuksen arviointikeskus

Oppilaiden osaaminen vaihtelee, kun verrataan eri AVI-alueiden tuloksia. Lounaissuomalaiset oppilaat ratkaisivat tehtävät kaikista AVI-alueista varmimmin 46 prosentin ratkaisuosuudella. Tyttöjen ja poikien keskimääräisten ratkaisuosuuksien erot AVI-alueiden välillä olivat pieniä. Myöskään ruotsinkielisten koulujen oppilaiden tuloksissa ei ollut tilastollisesti merkitseviä eroja eri AVI-alueiden välillä.

MATEMATIIKAN TEHTÄVIEN RATKAISUOSUUDET AVI-ALUEITTAIN (%)

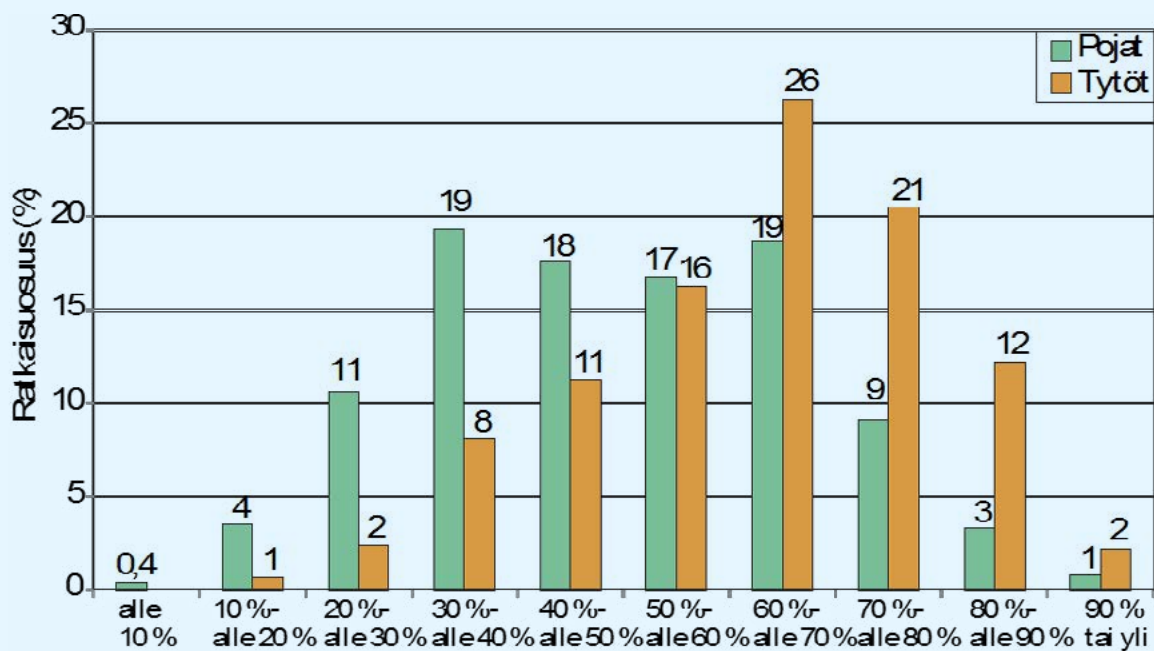
Lähde: Perusopetuksen matematiikan oppimistulosten arviointi 9. vuosiluokalla 2015, Kansallinen koulutuksen arviointikeskus

Tekstien tulkinta ja tuottaminen ovat kielellisen osaamisen keskiössä

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus on arvioinut äidinkielen ja kirjallisuuden kielentuntemuksen ja kirjoittamisen osaamista perusopetuksen päättövaiheessa vuonna 2014. Koska eri AVI- alueiden välillä ei ollut tilastollisesti merkitseviä eroja, tarkastellaan tässä osiossa koko maan tietoja.

Tekstilajin mukaisessa kirjoittamisessa tyttöjen ja poikien osaamisen ero on suuri: tytöt ratkaisevat keskimäärin 67 prosenttia tehtävistä ja pojat ratkaisevat 49 prosenttia. Tyttöjen osuus yli 80 prosenttia ratkaisevista on 10 prosenttiyksikköä poikia suurempi.

KIELENTUNTEMUKSEN TEHTÄVIEN RATKAISUOSUUKSIEN JAKAUMA SUKUPUOLEN MUKAAN

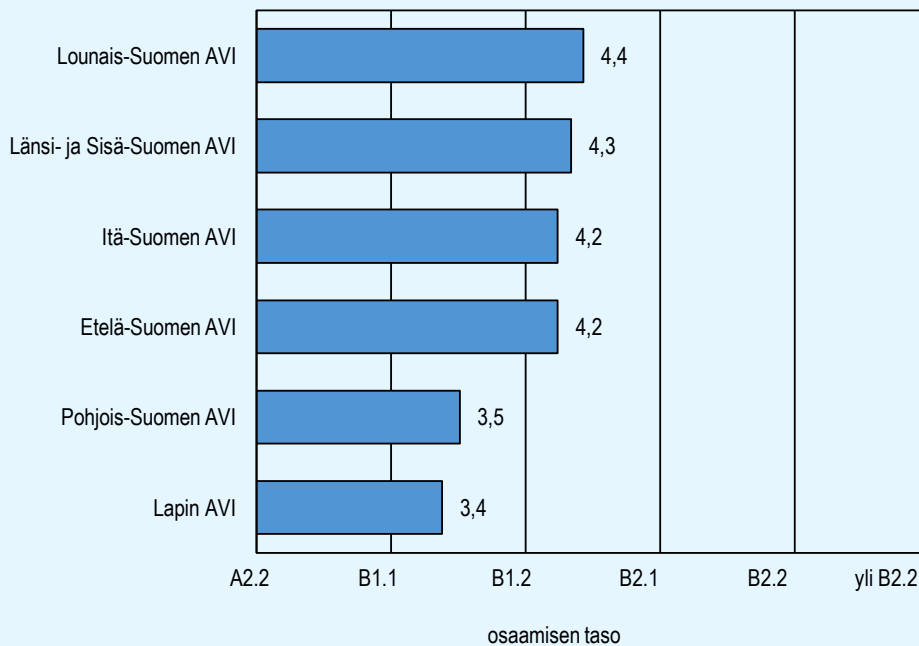
Lähde: Kielenkäytön ajattelua ja ajattelun kielentämistä. Äidinkielen ja kirjallisuuden oppimistulokset perusopetuksen päättövaiheessa 2014: keskiössä kielentuntemus ja kirjoittaminen. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus.

Arvioinnissa tarkasteltiin kielentuntemuksen tietoja ja kirjoittamisen taitoja vuorovaikutuksen näkökulmasta (viestin välittyminen ja tulkinta). Hieman yli puolelle oppilaista kielenkäytön havainnointi ja arviointi, päätelmien tekeminen ja niiden kielentäminen oli hankalaa.

Lounaissuomalaiset suomi toisena kielenä -oppijat maan taidokkaimpia kielellisesti

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus on arvioinut Suomi toisena kielenä (S2) oppijoiden kielellistä osaamista perusopetuksen päättövaiheessa vuonna 2015. Lounais-Suomen oppilaat ovat kielellisesti taidokkaampia verrattuna toisten AVI-alueiden oppilaisiin.

OPPILAIDEN S2-OSAAMINEN AVI-ALUEITTAIN

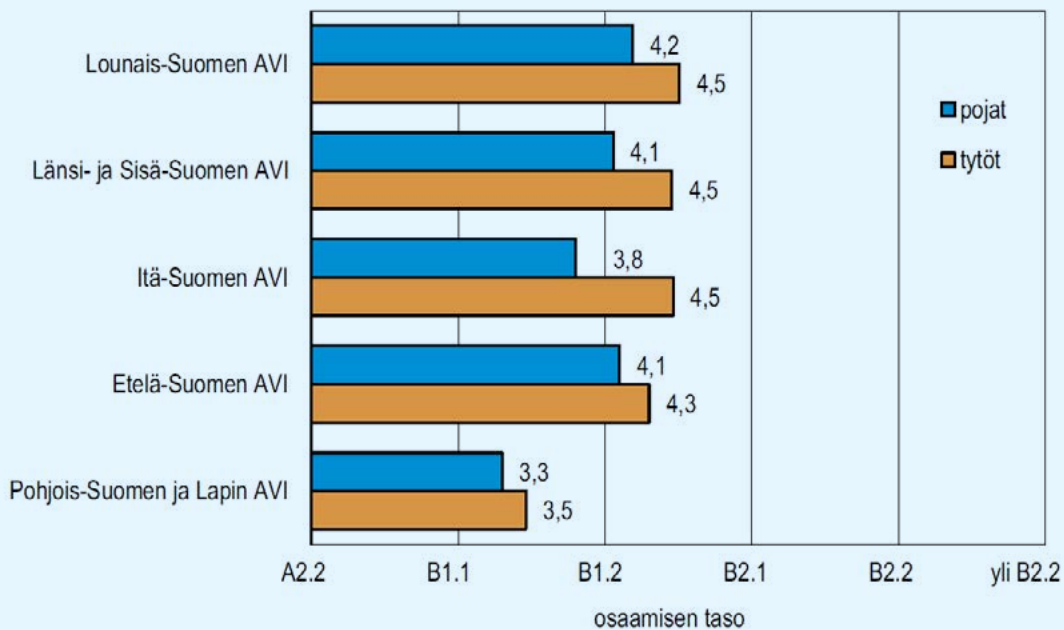
Taitotasot perustuvat eurooppalaiseen viitekehykseen:

http://www.oph.fi/download/111628_KIELITAIDON_TASOJEN_KUVAUSASTEIKKO.pdf

Perusopetuksen päättövaiheen suomi toisena kielenä S2 -oppimäärän oppimistulosten arviointi 2015. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus.

Tytöt olivat parempia kuin pojat kaikilla AVI-alueilla, ja osaamisessa oli tilastollisesti merkitsevä ero. Varsinais-Suomessa tytöt ja pojat olivat kuitenkin samalla taitotasolla (B1.2).

TYTTÖJEN JA POIKIEN OSAAMINEN AVI-ALUEITTAIN

Taitotasot perustuvat eurooppalaiseen viitekehykseen:

http://www.oph.fi/download/111628_KIELITAIDON_TASOJEN_KUVAUSASTEIKKO.pdf

Lähde: Perusopetuksen päättövaiheen suomi toisena kielenä S2 -oppimäärän oppimistulosten arviointi 2015. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus.

Akateemisen kielenkäytön taitojen tukemiseen tulee erityisesti keskittyä, sillä nämä taidot ovat porttina eri oppiaineiden opiskeluun, osaamisen osoittamiseen sekä jatko-opintoihin hakeutumiseen.

On myös huomioitava, että jos maahanmuuttajataustaisella nuorella on takanaan enintään 5 vuotta perusopetusta Suomessa ovat eri tiedonalojen kieli ja tekstitaidot vasta kehittymässä. Erityisesti kirjallisen tuottamisen taidot kaipaavat harjoitusta, jotta eri tiedonalojen opiskelu onnistuu.

Opiskelun sujuminen toisella asteella pitäisikin varmistaa tarjoamalla riittävästi kielellistä tukea sekä siirtymävaiheessa asteelta toiselle että osana eri oppiaineiden kursseja / opintojaksoja (kielitietoinen opetus ja oppiminen).

Etelä-Suomessa ero tyttöjen ja poikien välillä PISA -tutkimuksissa kasvanut

Tyttöjen ja poikien oppimistulosten erot kasvoivat kahden edellisen PISA-tutkimuksen 2012 ja 2015 välillä matematiikassa ja luonnontieteissä. Lukutaidossa pojat kuroivat kiinni välimatkaa tyttöihin.

Tyttöjen ja poikien välinen ero Suomessa on OECD-maiden suurimpia. Vuonna 2012 tytöt olivat Suomessa 3 pistettä parempia matematiikassa. OECD:ssä pojat olivat 10 pistettä parempia. Vuonna 2015 ero tyttöjen hyväksi Suomessa oli kasvanut 8 pisteeseen. OECD:ssä poikien etumatka kaventui 2 pisteellä vuoteen 2012 verrattuna.

Lukutaidossa 2012 suomalaisten tyttöjen tulos oli 62 pistettä korkeampi kuin poikien. Vastaava ero oli OECD:ssä keskimäärin 38 pistettä. Vuonna 2015 suomalaiset pojat kuroivat umpeen hieman, ero oli 47 pistettä tyttöjen hyväksi. OECD:ssä ero oli 27).

Luonnontieteissä 2012 tytöt +17 (OECD pojat +1p), 2015 tytöt +20p (OECD pojat +4p)

Pääkaupunkiseudulla ja Etelä-Suomessa, johon Varsinais-Suomi kuuluu ns. NUTS-aluejaottelussa, erot olivat erityisesti luonnontieteissä vuonna 2012 selkeästi maan keskiarvoa pienemmät, mutta vuonna 2015 kasvaneet koko maan tasolle.

PISA 2012			PISA 2015		
Luonnontiede	keskiarvo	ero	Luonnontiede	keskiarvo	ero
Pääkaup tytöt	547,7	+11,9	Pääkaup tytöt	564,4	+20,2
Pääkaup pojat	535,8		Pääkaup pojat	544,2	
Etelä tytöt	551,8	+11,5	Etelä tytöt	541,9	+18,6
Etelä pojat	540,3		Etelä pojat	523,3	
FI		+16	FI		+19,0
OECD		-2	OECD		-4

Matematiikka			Matematiikka		
	keskiarvo			keskiarvo	
Pääkaup tytöt	518,6	-2,8	Pääkaup tytöt	537,0	5,3
Pääkaup pojat	521,4		Pääkaup pojat	531,7	
Etelä tytöt	518,1	-0,4	Etelä tytöt	515,4	6,6
Etelä pojat	518,5		Etelä pojat	508,8	
FI		3,0	FI		19,0
OECD		-11	OECD		-4

Lukutaito			Lukutaito		
	keskiarvo			keskiarvo	
Pääkaup tytöt	556,3	55,6	Pääkaup tytöt	573,3	43,7
Pääkaup pojat	500,7		Pääkaup pojat	529,6	
Etelä tytöt	551,2	56,7	Etelä tytöt	551,3	48,7
Etelä pojat	494,5		Etelä pojat	502,6	
FI	62,0		FI		47,0
OECD	38		OECD		38

Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden oppimistulokset PISA 2012

Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden oppimistuloksista vertailevaa tietoa on saatavilla vain PISA 2012 tutkimuksessa. Silloin kerättiin niin iso otos maahanmuuttajataustaisista oppilaista, että alueellinen tarkastelu on mahdollista. Vuoden 2015 tutkimuksessa sama vertailu ei ole mahdollinen.

Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden osuus PISA 2015-tutkimuksessa oli alle 6,25% ja siksi dataa ei ole riittävästi. Raportista löytyy kuitenkin tietoa erojen kehityksestä vuodesta 2006 vuoteen 2015. Suomen luvut näyttävät, että ero maahanmuuttajataustaisten ja ei-maahanmuuttajataustaisten oppilaiden välillä on kaventunut 11 pistettä.

Varsinais-Suomessa ja Turussa on muuta maata ja pääkaupunkiseutua korkeammat pistemäärät sekä tarkasteltaessa ei-maahanmuuttajataustaisia ja maahanmuuttajataustaisia oppilaita. PISA 2012-tutkimuksessa 41 pisteen arvioidaan vastaavan yhden vuoden oppimäärää, joten Varsinais-Suomi ja Turku ovat jopa puoli vuotta muuta maata "edellä".

Myös maahanmuuttajataustaiset oppilaat pärjäävät paremmin Varsinais-Suomessa ja Turussa kuin koko maassa ja pääkaupunkiseudulla. Ero on erityisen merkittävä, kun verrataan 1. ja 2. polven maahantulijoita. Esimerkiksi matematiikassa, joka oli PISA 2012 -tutkimuksen pääalue, turkulaisten toisen polven maahantulijoiden pisteet ovat 58,8 pistettä korkeammat kuin ensimmäisen polven oppilailla. Koko maassa vastaava ero on 24 pistettä ja pääkaupunkiseudulla alle 6 pistettä.

	Ei MM-taustaa, koko maa	MM-tausta koko maa		Ei MM-taustaa Pk-seutu	MM-tausta pk-seutu		Ei MM-taustaa, Varsinais-Suomi	MM-tausta V-S		Ei MM-taustaa Turku	MM-tausta Turku		OECD	
		1. polven	2. polven		1. polven	2. polven		1. polven	2. polven		1. polven	2. polven	1. polven	2. polven
Matematiikka	522	425	449	528,8	432,6	438,3	530,1	435,1	487,2	540,9	428,3	487,1	454	469
Luonnontiede	549	425	467	551,6	432,3	454,5	552,9	433,4	502,4	565,8	429,4	504,7		
Lukutaito	527	413	460	536,9	421,5	447,2	528,7	418,6	498,1	545,6	414,1	500,4		

Lähde: PISA 2012, Jyväskylän yliopisto, Koulutuksen tutkimuslaitos

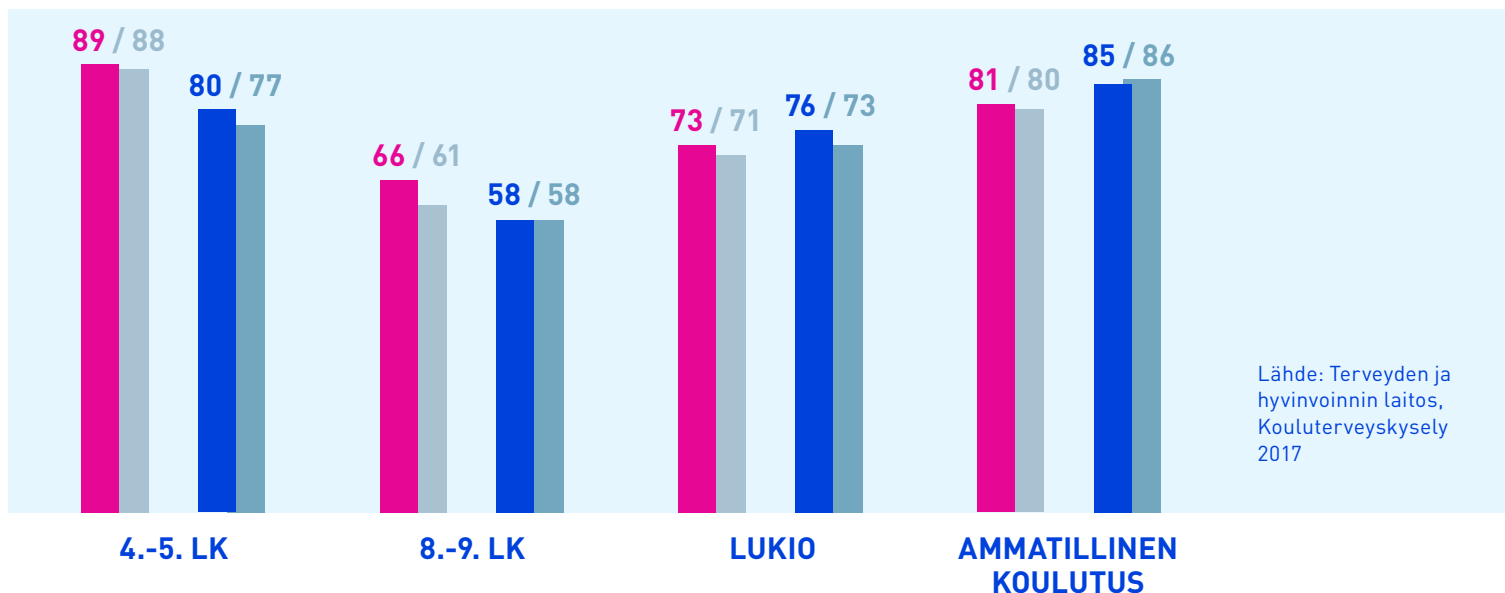
VARSINAISUOMALAISET OPPIJAT TYTYVÄISIÄ ELÄMÄÄNSÄ

Oppijoiden hyvinvointia on tässä kuvattu tutkimustuloksilla tyytyväisyydestä elämään ja kouluviihtyvyydestä. Lisäksi tarkastellaan oppilas- ja opiskelijahuollon saatavuutta.

Oppijoiden hyvinvointi: Varsinais-Suomi

Varsinaissuomalaiset oppilaat ja opiskelijat viihtyvät koulussa jonkin verran paremmin kuin muualla maassa. He myös tuntevat yksinäisyyttä harvemmin kuin oppilaat ja opiskelijat keskimäärin. Pojat ovat koko maassa jonkin verran tyytyväisempiä kuin tytöt, näin myös Varsinais-Suomessa. Maan tyytyväisimmät pojat löytyvät varsinaissuomalaisista 4.-5.-luokkalaisista ja lukiolaisista.

TYTÖT, VARSINAIS-SUOMI TYTÖT, KOKO MAA POJAT, VARSINAIS-SUOMI POJAT, KOKO MAA

Kuten koko maassa, Varsinais-Suomessakin koulunkäynnistä pitävät eniten 4.-5. -luokkalaiset tytöt. Erot pienenevät 8.-9. -luokilla ja lukiossa pojat pitävät jonkin verran enemmän koulunkäynnistä. Kun verrataan maan keskiarvoon, keskimääräistä selvästi enemmän koulunkäynnistä pitävät varsinaissuomalaiset 8.-9. -luokkien tytöt ja lukion pojat.

Pitää koulunkäynnistä, %								
	4-5.lk		8-9.lk		Lukio		Ammattikoulu	
	Tytöt	Pojat	Tytöt	Pojat	Tytöt	Pojat	Tytöt	Pojat
Koko maa	87,4	77,4	61,4	58,4	71,1	72,5	80,4	85,7
Varsinais-Suomi	88,7	79,1	65,6	58,2	73,2	76,1	81,3	84,8

Lähde: Terveystieteiden tutkimuskeskus, Kouluterveyskysely 2017

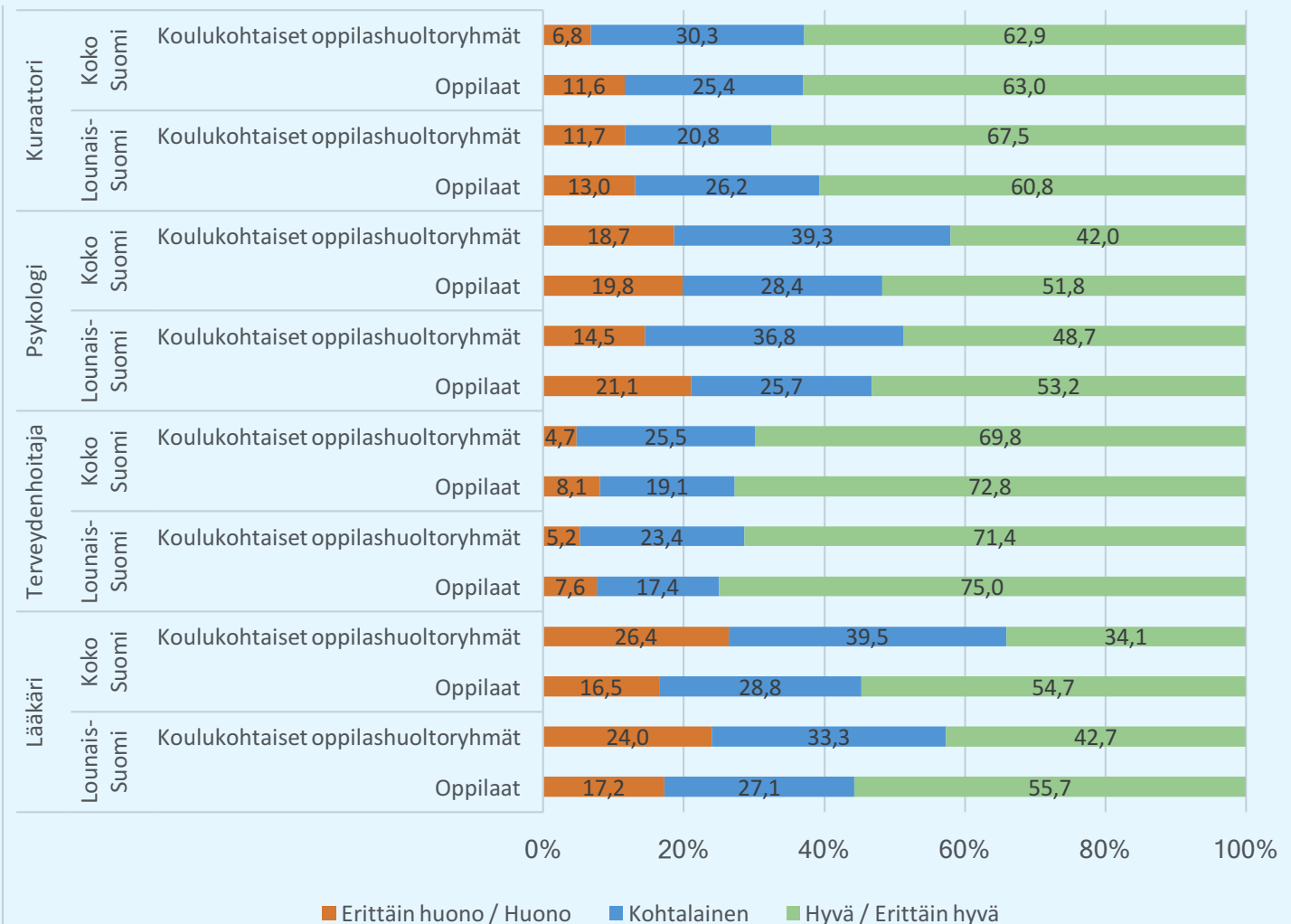
Oppilashuoltopalveluiden saatavuus Lounais-Suomessa

PERUSOPETUS

Lounais-Suomessa kaikkien oppilashuoltopalveluiden saatavuutta joko *hyvänä* tai *erittäin hyvänä* pitävien osuus oli suurempi kuin koko Suomen oppilashuoltoryhmien vastauksissa. Toisaalta Lounais-Suomen oppilashuoltoryhmiä kuraattori- ja terveydenhoitajapalveluiden saatavuutta *huonona* tai *erittäin huonona* pitävien osuus oli suurempi koko maan vastauksiin verrattuna. Terveydenhoitajien saatavuus oli hyvää ylä- ja yhtenäiskouluissa, kun alakouluissa se oli kohtalaista.

Lounais-Suomen oppilashuoltopalveluiden saatavuutta *hyvänä* tai *erittäin hyvänä* pitävien oppilaiden osuus koko Suomen oppilasvastauksiin verrattuna oli suurempi psykologi-, terveydenhoitaja- ja lääkäripalveluissa. Toisaalta palveluiden saatavuutta *huonona* tai *erittäin huonona* pitävien oppilaiden osuus oli koko maahan verrattuna suurempi kuraattori-, psykologi- ja lääkäripalveluissa.

OPPILASHUOLTOPALVELUIDEN SAATAVUUS PERUSOPETUKSESSA (KOKO SUOMI – LOUNAIS-SUOMEN AVI)

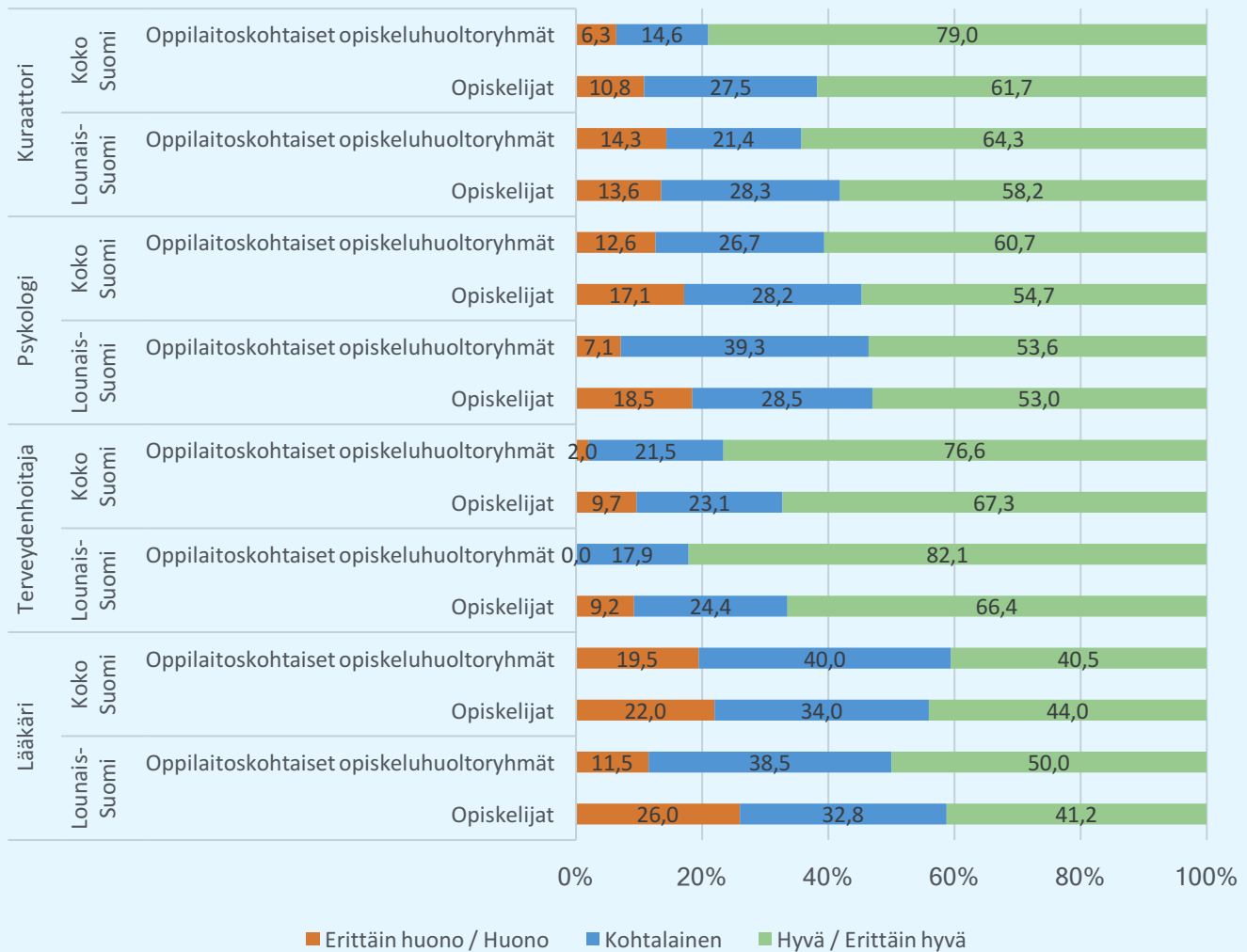
Lähde: Oppilas- ja opiskelijahuoltolain toimeenpanon arviointi esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa, Karvi 2018

LUKIOKOULUTUS

Lounais-Suomessa terveydenhoitaja- ja lääkäripalveluita *hyvänä* tai *erittäin hyvänä* pitävien opiskeluhoitoryhmien osuus oli suurempi koko Suomeen verrattuna.

Kuraattori-, psykologi- ja lääkäripalveluiden saatavuutta *huonona* tai *erittäin huonona* pitävien lukio-opiskelijoiden osuudet olivat Lounais-Suomessa suuremmat verrattuna koko Suomen opiskelijavastauksiin.

OPPILASHUOLTOPALVELUIDEN SAATAVUUS LUKIOKOULUTUKSESSA (KOKO SUOMI- LOUNAIS-SUOMEN AVI)

Lähde: Oppilas- ja opiskelijahuoltolain toimeenpanon arviointi esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa, Karvi 2018

KANSAINVÄLINEN LIIKKUVUUS JA YHTEISTYÖ AKTIIVISTA VARSINAIS-SUOMESSA

Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön tilastot sekä tiedot Erasmus+-rahoituksen jakautumisesta esittelevät kaikkien koulutusasteiden lisäksi nuorisoalan tiedot, joissa Varsinais-Suomi näyttää koko maan tasolla erittäin aktiivisena.

Liikkuvuuden ja yhteistyön tilastoja

Opetushallitus kerää vuosittain tilastot eri koulutusasteilla tapahtuvasta kansainvälisestä liikkuvuudesta.

YLEISSIVISTÄVÄ KOULUTUS

Opetushallituksen tilastojen mukaan peruskouluista ja lukioista kävi lukuvuonna 2017-2018 yhteensä 7 224 oppilasta ja opiskelijaa ulkomailla. Selvä enemmistö liikkuvuudesta tapahtuu lukioissa, joista vuonna 2017 lähti samana vuonna koulutuksensa aloittaneiden määrään suhteutettuna 29 prosenttia opiskelijoista ulkomaille.

Varsinais-Suomessa ulkomaille lähti 27 prosenttia maakunnassa opintonsa aloittaneista lukiolaisista. Peruskouluissa tapahtuva oppilasliikkuvuus on pientä ja siitä ei ole saatavissa maakunnittaisia tietoja. Koko maan tasolla peruskoulujen liikkuvuus suhteutettuna oppilasmäärään on prosentin verran.

	Lähteneet	Lukiokoulutuksessa aloittaneita	Opiskelijaliikkuvuus/ Opiskelijamäärä
Varsinais-Suomi	357	2 778	26,8*
Koko maa	5150	34429	29,3*

*Laskelmissa on huomioitu vastausprosentti

AMMATILLINEN KOULUTUS

Ammatillisista oppilaitoksista lähti vuonna 2017 yhteensä 5 551 opiskelijaa ulkomaanjaksolle. Tämä vastaa 11,9 prosenttia koulutuksessa samana vuonna aloittaneista opiskelijoista. Varsinais-Suomesta lähti ulkomaanjaksolle 12,1 prosenttia maakunnan ammatillisissa oppilaitoksissa aloittaneista opiskelijoista vuonna 2017.

	Lähteneet	Ammatillisessa koulutuksessa aloittaneet	Opiskelijaliikkuvuus/Koulutuksessa aloittaneet
Varsinais-Suomi	424	3 490	12,1
Koko maa	5 551	46 577	11,9

KORKEA-ASTEEN KOULUTUS

Varsinais-Suomen korkeakouluopiskelijat (yliopisto ja ammattikorkeakoulu) ovat keskimääräistä aktiivisempia osallistumaan ulkomaanjaksolle.

	Ulkomaanjaksot Suomesta 2017**	Uudet opiskelijat 2017***	Ulkomaanjaksot suhteessa uusiin opiskelijoihin, %
Varsinais-Suomi*	1 071	5 217	21 %
Koko maa	9 551	52 874	18 %

*Turun yliopisto, Åbo Akademi ja Turun ammattikorkeakoulu

**Vähintään 3 kk mittaiset opiskelu- ja harjoittelujaksot ulkomailla

*** Ammattikorkeakoulututkintoon, alempaan ja ylempään korkeakoulututkintoon lukuvuonna 2017-18 ensimmäistä kertaa läsnä- tai poissaolevaksi kirjautuneet opiskelijat

Lähde: Tilastokeskus - Vipunen - opetushallinnon tilastopalvelu

Rahoituksen jakautuminen EU:n Erasmus+-ohjelmassa

Kansainvälisen liikkuvuuden pääasiallinen rahoittaja on Erasmus+-ohjelma.

YLEISSIVISTÄVÄ KOULUTUS

Kun Erasmus+-ohjelman vuosien 2014-2017 aikana myöntämä tuki suhteutetaan peruskoulujen ja lukioiden oppilasmäärin, niin koko maan tasolla Erasmus+-rahoitusta myönnettiin 26 euroa/oppilas. Varsinais-Suomeen tukea myönnettiin 23 euroa/oppilas. Maakunnittaisessa vertailussa Varsinais-Suomi on sijalla 11, kun tarkastellaan myönnettyä rahoitusta.

	Myönnöt	Peruskoulun oppilaita	Lukion opiskelijoita	Yhteensä	€ / Oppilas
Varsinais-Suomi	1 233 206	44 787	8 441	53 228	23,17
Koko maa	17 444 608	55 6742	103 710	660 452	26,41

AMMATILLINEN KOULUTUS

Ammatilliselle koulutukselle myönnetty Erasmus+-tuki oli koko maan tasolla 100 euroa/opiskelija ja Varsinais-Suomessa 64 euroa/opiskelija. Maakunta sijoittuu 14. sijalle myönnetyn tuen määrässä.

	Myönnöt	Opiskelijat	€ / Opiskelija
Varsinais-Suomi	1 642 934	25 700	63,93
Koko maa	32 812 525	327 701	100,13

KORKEAKOULUTUS

Korkeakoulutukselle myönnettiin koko maan tasolla tukea 190 euroa/opiskelija ja Varsinais-Suomessa 233 euroa/opiskelija. Maakunta on sijalla 4 kun verrataan myönnettyjä tukia maakunnittain.

	Myönnöt	Ammattikorkea	Yliopisto	Yhteensä	€ / Opiskelija
Varsinais-Suomi	7 061 677	11 284	18 976	30 260	233,37
Koko maa	5 6024 102	141 228	153 824	295 052	189,88

KOULUTUSASTEET YHTEENSÄ

Kaikille koulutusasteille myönnetyn Erasmus+-tuen määrässä Varsinais-Suomi ylittää koko maan suhteellisen osuuden ja on maakuntien välisessä vertailussa sijalla 4.

	Myönnetyt	Oppilaat ja opiskelijat	€ / Oppilas ja opiskelija
Varsinais-Suomi	9 937 816,5	109 188	91,02
Koko maa	106 281 235	1 283 205	82,82

NUORISOALA

Eri koulutusasteiden lisäksi Erasmus+-rahoitusta myönnetään kansainväliselle nuorisotyölle. Koko maan tasolla vuosina 2014-2017 tukea myönnettiin 11 euroa suhteutettuna ikäluokkaan 15-30 vuotiaat. Varsinais-Suomessa 15 euroa /nuori ja maakuntien välisessä vertailussa Varsinais-Suomi on toisella sijalla.

	Myönnöt	Ikäluokka	€ / nuori
Varsinais-Suomi	1 560 129	102 237	15,26
Koko maa	13 074 611	1 164 630	11,22

Varsinais-Suomen kunnista on nuorisotilastot.fi:n mukaan kansainvälistä toimintaa yhteensä 44,4 prosentissa kunnista ja monikulttuurista toimintaa 29,6 prosentissa kunnista. Kansainvälinen toiminta ja monikulttuurinen toiminta liittyvät saumattomasti toisiinsa.

Nuorten tasa-arvoisten mahdollisuuksien kannalta nuorilla kaikissa Varsinais-Suomen kunnissa tulisi olla samanlaiset mahdollisuudet oman kansainvälisyystoiminnan ja monikulttuurisuuden kehittämiseen. Tähän tähdätään Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman rahoittamassa seudullisessa "Minun kansainvälisyysteni" -hanketta. Mukana ovat Lieto, Loimaa, Aura, Kaarina, Raisio, Kemiö, Pöytyä, Paimio, Naantali, Oripää, Rusko, Salo ja Sauvo sekä Turku yhteistyökumppanina.

ESIMERKKI ERASMUS+-HANKKEESTA: KOULUTUSPOLKUJA AMMATTIIN MAAHANMUUTTAJILLE

EU:n Erasmus+-ohjelman rahoittama Qualifications at Work (WorkQ) -hanke vei oppilaitoksen teoriaopetuksen työpaikalle, jolloin teoriassa opitut asiat voitiin viedä heti käytäntöön alan töissä. Hankkeessa koulunkäyntiavustajan ja hoiva-avustajan koulutus tapahtui kokonaan työpaikalla: koulussa, vanhainkodissa sekä tuetussa asumisyksikössä. Teoriaopetus tapahtui työpaikalla kerran viikossa. Muina päivinä oppiminen tapahtui käytännön työtehtävissä, kuten usein muutenkin ammatillisessa koulutuksessa.

Näin luotiin käytännönläheisiä koulutuspolkuja pitkään työelämästä tai koulutuksesta poissa olleille ja sellaisille maahanmuuttajille, joiden kielitaito ei vielä riitä muihin opintoihin. Maahanmuuttajataustaiset opiskelijat oppivat kieltä työn ohessa nopeasti, sillä suomea puhuttiin käytännön työtehtävissä joka päivä aktiivisesti. Samalla päästiin sisälle suomalaiseen työskentelytyyliin, ja opintojen teoria yhdistyi heti käytäntöön. Tänä päivänä toiminta jatkuu osana normaalia koulutustarjontaa. Hankkeen suomalaisena koordinaattorina toimi Edupoli Porvoo ja partnereita oli Hollannista, Puolasta, Espanjasta ja Sveitsistä.

Lue lisää: <http://workq.eu/>

HYVIÄ KÄYTÄNTÖJÄ MAAILMALTA OPPIMISTULOSTEN EROJEN KAVENTAMISEKSI

HYVIÄ KÄYTÄNTÖJÄ TYTTÖJEN JA POIKIEN SEKÄ MAAHANMUUTTAJATAUSTAISTEN OPPILAIDEN OPPIMISTULOSTEN EROJEN KAVENTAMISEKSI

Asiantuntijaverkoston kyselyn tuloksena Opetushallitus sai vastaukset kahdeksasta maasta: Iso-Britanniasta, Itävallasta, Kreikasta, Norjasta, Ruotsista, Skotlannista, Saksasta ja Tškeistä.

Maahanmuuttajaoppilaiden koulunkäynnin ja oppimisen tueksi on paljon samankaltaisia toimenpiteitä ja käytänteitä kuin Suomessa. Näitä ovat koulun kielen ylimääräinen opetus, oman kielen ja kulttuurin opetus, tukiovetus ja erilaiset rahoitusmekanismit kunnille ja kouluille.

Tähän on valittu joitain näistä poikkeavia ja kiinnostavia käytänteitä.

INTENSIIVINEN (KIELEN)OPETUS MAAHAN TULLEILLE LAPSILLE JA NUORILLE

Saksassa annetaan ala-asteella 15 tuntia intensiivistä saksan kielen opetusta ja yläastella 22–24 tuntia intensiiviovetusta. Tämä intensiiviovetus kestää lukukauden verran. Kustannukset ovat n. 40 miljoonaa euroa vuodessa.

Norjassa on keskitytty erityisesti varhaiskasvatuksen tukemiseen. Tarjolla on muun muassa intensiiviovetusta 1.–4.-luokkalaisille, jotka ovat jääneet jälkeen äidinkielessä ja matematiikassa.

KANSALLINEN LUKUOHJELMA

Norjassa on kansallinen lukuohjelma, jonka kohderyhmänä on koulujen opettajat ja lastentarhanopettajat. Oppilaista kohderyhmänä ovat kaikki oppilaat, mutta erityisesti ne, joilla on vaikeuksia, kuten pojat maahanmuuttajataustaiset. Huomionarvioista on, että hyvin pärjäävät oppilaat ovat myös kohderyhmää.

Hanketta vetävät Norwegian Reading Centre ja Stavangerin yliopisto. Hankkeella oma sivusto, jossa muun muassa oppimateriaalia ja valmiita tehtäviä opettajille. Lisäksi on saatavilla koulutusmateriaalia opettajille ja ohjeita oppituntien suunnitteluun.

Lue lisää: <https://sprakloyper.uis.no/>

MIESTEN KANNUSTAMINEN LASTENTARHANOPETTAJAKSI

Norjassa on saatu miesten osuutta varhaiskasvatuksen opettajistossa nostettua. Miesten osuus opettajista on nyt 9 prosenttia, oltuaan 3 prosenttia vuonna 1990. Työtä on tehty systemaattisesti, muun muassa tukemalla kuntia ja työnantajia hakuprosesseissa ja tukemalla alalla toimivien miesten verkottumista.

Miesten suurempi osuus saattaa liittyä parantuneisiin oppimistuloksiin.

Lue lisää: https://www.ssb.no/en/forskning/discussion-papers/_attachment/332823?_ts=1604982ebc8

Norjalainen GLØD-hanke (2011-2013) keskittyi lastentarhanopettajien ammatin statuksen nostamiseen ja rekrytoimiseen. Yksi aloitteesta syntynyt tulos on Play resource, jota rahoittaa aluehallinto. Siinä yläasteen poikaoppilaille tarjotaan osa-aikatyötä lastentarhoissa. Heidän tehtävänä on olla lapsille leikkikaveri. Nämä oppilaat saavat tukea ja opastusta lastentarhojen henkilökunnalta.

KAKSI- JA MONIKIELISYYDEN TUKI OPETTAJILLE

Learning in 2+ languages -hanke Skotlannissa on tuottanut tietoa kaksi/useampikielisydestä, käytännönläheisiä ohjeita ja työkaluja sekä materiaaleja opettajille ja esimerkkejä käytännöistä. Näitä ovat esimerkiksi:

- Supporting the development of English as an additional language in the classroom
- Involving bilingual parents/carers in their child's learning and in the life of the school/establishment
- Ensuring Effective Inclusion for Bilingual Learners

Lisätietoa hankkeesta:

<https://education.gov.scot/improvement/learning-resources/Learning%20in%20+Languages>

Perusteellisia ohjeita toimimiseen maahanmuuttajataustaisten oppijoiden ja perheiden kanssa on tuottanut myös Kuntaliittoa vastaava COSLA (the Convention of Scottish Local Authorities).

Lue lisää:

<http://www.migrationscotland.org.uk/migration-toolkit/creating-accessible-services/7-6-education-services>

VÄKIVALLAN EHKÄISY

Mentoreita on käytetty väkivallan ehkäisijöinä 12 koulussa Tukholmassa. Tavoitteena on ehkäistä poikien ja miesten väkivaltaista käyttäytymistä ja näin edistää opiskelurauhaa. Hankkeen tuloksena halutaan, että koko kouluyhteisö toimii väkivallattomuuden edistäjinä ja että oppilaat puuttuvat mahdolliseen väkivallan käyttöön. Lisäksi halutaan muuttaa stereotyyppisiä miehisistä roolista ja normeista.

Koulut raportoivat, että poikien oppimistulokset ja into oppia ovat parantuneet ja että nämä myös lintsaavat koulusta vähemmän.

Lue lisää: <http://pedagog.stockholm.se/jamstalldhet/valdsprevention-starker-likvardigheten/>

LIIKUNTA ENEMMÄN KOULUIHIN

Ruotsissa lisätään liikuntaa kouluissa. Tutkimustulokset viittaavat siihen, että tällöin erityisesti poikien tulokset paranevat.

Lue lisää: <https://www.lu.se/article/pojkar-med-mer-idrott-i-skolan-hade-bättre-betyg>

OMAN TOIMINNAN ARVIOINTI JA OPETTAJIEN TOIMINTAMALLIEN YHTENÄISTÄMINEN

Oman toiminnan arviointi johti göteborgilaisessa koulussa parempiin tuloksiin. Arvioinnin tuloksena koulu panosti opiskelurauhaan ja turvallisuuden tunteen lisäämiseen. Opettajien yhteistoiminnallisuutta lisättiin, mm kehitettiin rutiineja siihen, miten eri aineryhmien opettajat voisivat toimia enemmän yhdessä. Oppilaat viihtyvät paremmin ja tunsivat olonsa turvallisemmaksi, kun kaikki opettajat toimivat samalla tavalla.

Myös läksypua annettiin tarvitseville. Siinä auttoivat opettajaksi opiskelevat.

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/inspiration-och-reportage/sa-arbetar-vi-for-okad-trygghet-och-studiero>